

SMĚRNICE

SMĚRNICE RADY (EU) 2020/284

ze dne 18. února 2020,

kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o zavedení určitých požadavků na poskytovatele platebních služeb

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 113 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Rady 2006/112/ES ⁽³⁾ stanoví obecné účetní povinnosti osob povinných k dani v oblasti daně z přidané hodnoty (DPH).
- (2) Růst elektronického obchodu usnadňuje přeshraniční prodej zboží a služeb konečným spotřebitelům v členských státech. V této souvislosti se pojem „přeshraniční elektronický obchod“ vztahuje na dodání, u kterých je DPH splatná v jednom členském státě, avšak dodavatel je usazen v jiném členském státě, na třetím území, nebo ve třetí zemi. Avšak podniky zapojené do podvodů v oblasti DPH zneužívají příležitosti, které elektronický obchod nabízí, k získání nespravedlivých výhod na trhu tím, že se vyhýbají povinnostem v oblasti DPH. Pokud se použije zásada zdanění v místě určení, jelikož spotřebitelé nemají povinnost vést účetnictví, potřebují členské státy spotřeby vhodné nástroje k odhalení a kontrole podniků zapojených do podvodů v oblasti DPH. Je důležité bojovat proti přeshraničním podvodům v oblasti DPH způsobeným podvodným jednáním některých podniků v oblasti přeshraničního elektronického obchodu.
- (3) U naprosté většiny nákupů přes internet, které uskuteční spotřebitelé v Unii, se platby provádějí prostřednictvím poskytovatelů platebních služeb. Za účelem poskytnutí platební služby disponuje poskytovatel platebních služeb určitými informacemi pro identifikaci příjemce této platby spolu s podrobnými údaji o částce a datu platby a členském státu původu platby, jakož i informacemi o tom, zda platba byla iniciována ve fyzických prostorách obchodníka. Tyto konkrétní informace jsou zejména důležité v případě přeshraniční platby, kdy se plátce nachází v jednom členském státě a příjemce v jiném členském státě, na třetím území, nebo ve třetí zemi. Tyto informace jsou nezbytné k tomu, aby mohli správci daně členských států (dále jen „správci daně“) plnit své základní úkoly spočívající v odhalování podniků zapojených do podvodů v oblasti DPH a kontrole povinností týkajících se DPH. Je proto nutné zpřístupnit tyto informace, které mají k dispozici poskytovatelé platebních služeb, správcům daně, aby mohli odhalovat podvody v oblasti DPH a bojovat proti nim.
- (4) Za účelem boje proti podvodům v oblasti DPH je důležité, aby měli poskytovatelé platebních služeb povinnost vést dostatečně podrobné záznamy a poskytovat informace o určitých přeshraničních platbách, které jsou jako takové určeny na základě místa usazení plátce a místa usazení příjemce. Je proto nutné stanovit pojem místa usazení plátce a místa usazení příjemce a rovněž způsoby jejich určení. Místo usazení plátce a místo usazení příjemce by mělo vést k povinnosti vést záznamy a poskytovat informace pouze pro poskytovatele platebních služeb usazené v Unii a neměla by jím být dotčena pravidla stanovená ve směrnici 2006/112/ES a v prováděcím nařízení Rady (EU) č. 282/2011 ⁽⁴⁾, pokud jde o místo zdanitelného plnění.

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 17. prosince 2019 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽²⁾ Úř. věst. C 240, 16.7.2019, s. 33.

⁽³⁾ Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1).

⁽⁴⁾ Prováděcí nařízení Rady (EU) č. 282/2011 ze dne 15. března 2011, kterým se stanoví prováděcí opatření ke směrnici 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 77, 23.3.2011, s. 1).

- (5) Na základě informací, které již mají k dispozici, jsou poskytovatelé platebních služeb schopni určit místo usazení příjemce a plátce v souvislosti s platebními službami, které poskytují, a to na základě identifikátoru platebního účtu plátce či příjemce nebo jiného identifikátoru, který jednoznačně označuje plátce či příjemce a jejich místa usazení. Pokud nejsou tyto identifikátory k dispozici, mělo by být místo usazení plátce nebo místo usazení příjemce určeno pomocí identifikačního kódu podniku poskytovatele platebních služeb, který jedná jménem plátce nebo příjemce, a to v situacích, kdy jsou peněžní prostředky převedeny příjemci, aniž by byl na jméno plátce založen účet, kdy nejsou peněžní prostředky připsány na žádný platební účet příjemce nebo kdy neexistuje jiný identifikátor plátce nebo příjemce.
- (6) V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ⁽⁵⁾ je důležité, aby byla povinnost poskytovatele platebních služeb uchovávat a poskytovat informace v souvislosti s přeshraniční platbou přiměřená a nepřesahovala rámec toho, co je nezbytné pro boj členských států proti podvodům v oblasti DPH. Jedinou informací týkající se plátce, která by tak měla být uchovávána, je místo usazení plátce. Co se týká informací o příjemci a samotné platbě, poskytovatelé platebních služeb by měli mít povinnost uchovávat a poskytovat správcům daně pouze informace, které správci daně potřebují k odhalení možných podvodníků a k provádění daňových kontrol. Poskytovatelé platebních služeb by proto měli mít povinnost vést pouze záznamy o těch přeshraničních platbách, které se pravděpodobně týkají ekonomické činnosti. Zavedení prahu v podobě počtu plateb, které příjemce obdrží v průběhu kalendářního čtvrtletí, by naznačovalo, zda byly tyto platby obdrženy v rámci ekonomické činnosti, čímž se vyloučí platby uskutečněné z nekomerčních důvodů. Je-li dosaženo tohoto prahu, vzniká poskytovateli platebních služeb povinnost vést záznamy a poskytovat informace.
- (7) Do provedení jediné platby od plátce k příjemci může být zapojeno několik poskytovatelů platebních služeb. Na základě této jediné platby může proběhnout několik převodů peněžních prostředků mezi různými poskytovateli platebních služeb. Všichni poskytovatelé platebních služeb, kteří jsou zapojeni do určité platby, musí mít, s výjimkou zvláštních případů, povinnost vést záznamy a poskytovat informace. Tyto záznamy a poskytované informace by měly obsahovat údaje o platbě od původního plátce konečnému příjemci, a nikoli o průběžných převodech peněžních prostředků mezi poskytovateli platebních služeb.
- (8) Povinnost vést záznamy a poskytovat informace by se měla vztahovat nejen na případy, kdy poskytovatel platebních služeb převede peněžní prostředky nebo vydá platební prostředky pro plátce, ale i na případy, kdy poskytovatel platebních služeb obdrží peněžní prostředky nebo akceptuje platební transakce jménem příjemce.
- (9) Povinnosti stanovené v této směrnici by se neměly vztahovat na poskytovatele platebních služeb, na které se nevztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ⁽⁶⁾. Pokud tedy poskytovatelé platebních služeb příjemce nejsou usazení v některém členském státě, měli by mít povinnost vést záznamy a poskytovat informace o přeshraniční platbě poskytovatelé platebních služeb plátce. Pokud naopak poskytovatelé platebních služeb plátce i příjemce jsou usazení v některém členském státě, měli by o těchto informacích vést záznamy pouze poskytovatelé platebních služeb příjemce, aby byla povinnost vést záznamy a poskytovat informace přiměřená. Pro účely povinnosti vést záznamy a poskytovat informace by měl být poskytovatel platebních služeb považován za usazeného v členském státě, pokud jeho identifikační kód podniku (BIC) nebo jedinečný identifikační kód podniku odkazuje na daný členský stát.
- (10) Vzhledem k značnému objemu informací a jejich citlivosti, pokud jde o ochranu osobních údajů, je nezbytné a přiměřené, aby poskytovatelé platebních služeb uchovávali záznamy informací týkajících se přeshraničních plateb po dobu tří kalendářních let za účelem poskytování pomoci členským státům v boji proti podvodům v oblasti DPH a při odhalování podvodníků. Takto dlouhá doba je dostatečná na to, aby členské státy mohly provést účinné kontroly a prošetřit podezření na podvody v oblasti DPH nebo takové podvody odhalit.
- (11) Informace, které mají poskytovatelé platebních služeb uchovávat, musí být shromažďovány a vyměňovány mezi členskými státy v souladu s nařízením Rady (EU) č. 904/2010 ⁽⁷⁾, které stanoví pravidla pro správní spolupráci a výměnu informací za účelem boje proti podvodům v oblasti DPH.

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 35).

⁽⁷⁾ Nařízení Rady (EU) č. 904/2010 ze dne 7. října 2010 o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 268, 12.10.2010, s. 1).

- (12) Podvody v oblasti DPH představují společný problém všech členských států, jednotlivé členské státy však nemají informace nezbytné k zajištění náležitého uplatňování předpisů v oblasti DPH vztahujících se na přeshraniční elektronický obchod a k boji proti podvodům v oblasti DPH v rámci přeshraničního elektronického obchodu. Jelikož cíle této směrnice, totiž boje proti podvodům v oblasti DPH, nemůže být uspokojivě dosaženo jednotlivými členskými státy, pokud jde o přeshraniční aspekty a pokud je zapotřebí získat informace z ostatních členských států, ale spíše je může být z důvodu rozsahu a účinků této směrnice lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (13) Tato směrnice respektuje základní práva a dodržuje zásady uznané Listinou základních práv Evropské unie, zejména právo na ochranu osobních údajů. Platební údaje, které jsou uchovávány a poskytovány v souladu s touto směrnicí, by měly být zpracovávány pouze odborníky správců daně na boj proti podvodům v mezích toho, co je přiměřené a nezbytné k dosažení cíle této směrnice, totiž boje proti podvodům v oblasti DPH. Směrnice rovněž respektuje pravidla stanovená v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 a v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ⁽⁸⁾.
- (14) V souladu s čl. 42 odst. 1 nařízení (EU) 2018/1725 byl konzultován evropský inspektor ochrany údajů, který vydal stanovisko dne 14. března 2019 ⁽⁹⁾.
- (15) Směrnice 2006/112/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

V hlavě XI kapitole 4 směrnice 2006/112/ES se vkládá nový oddíl, který zní:

„Oddíl 2a

Obecné povinnosti poskytovatelů platebních služeb

Článek 243a

Pro účely tohoto oddílu se rozumí:

- 1) „poskytovatelem platebních služeb“ jakákoli z kategorií poskytovatelů platebních služeb uvedených v čl. 1 odst. 1 písm. a) až d) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ^(*) nebo fyzická či právnická osoba požívající výjimky podle článku 32 uvedené směrnice;
- 2) „platební službou“ jakákoli z podnikatelských činností uvedených v bodech 3 až 6 přílohy I směrnice (EU) 2015/2366;
- 3) „platbou“ platební transakce ve smyslu čl. 4 bodu 5 směrnice (EU) 2015/2366, kromě výjimek stanovených v článku 3 uvedené směrnice, nebo poukazování peněz ve smyslu čl. 4 bodu 22 uvedené směrnice;
- 4) „plátcem“ plátec ve smyslu čl. 4 bodu 8 směrnice (EU) 2015/2366;
- 5) „příjemcem“ příjemce ve smyslu čl. 4 bodu 9 směrnice (EU) 2015/2366;
- 6) „domovským členským státem“ domovský členský stát ve smyslu čl. 4 bodu 1 směrnice (EU) č. 2015/2366;
- 7) „hostitelským členským státem“ hostitelský členský stát ve smyslu čl. 4 bodu 2 směrnice (EU) č. 2015/2366;

⁽⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 140, 16.4.2019, s. 4.

- 8) „platebním účtem“ platební účet ve smyslu čl. 4 bodu 12 směrnice (EU) 2015/2366;
- 9) „IBAN“ identifikátor IBAN ve smyslu čl. 2 bodu 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 260/2012 (**);
- 10) „kódem BIC“ kód BIC ve smyslu čl. 2 bodu 16 nařízení (EU) 260/2012.

Článek 243b

1. Členské státy po poskytovatelích platebních služeb požadují, aby vedli za každé kalendářní čtvrtletí dostatečně podrobné záznamy o příjemcích a o platbách v souvislosti s platebními službami, které poskytují, jež by příslušným orgánům členských států umožnily provádět kontroly dodání zboží a poskytování služeb, o nichž se v souladu s ustanoveními hlavy V usuzuje, že se uskutečňují v daném členském státě, za účelem dosažení cíle boje proti podvodům v oblasti DPH.

Požadavek uvedený v prvním pododstavci se vztahuje pouze na platební služby poskytované v souvislosti s přeshraničními platbami. Platba se považuje za přeshraniční, pokud se plátce nachází v jednom členském státě a příjemce v jiném členském státě, na třetím území, nebo ve třetí zemi.

2. Požadavek na poskytovatele platebních služeb stanovený v odstavci 1 se použije, pokud poskytovatel platebních služeb poskytne těmž příjemci v průběhu kalendářního čtvrtletí platební služby odpovídající více než 25 přeshraničním platbám.

Počet přeshraničních plateb uvedených v prvním pododstavci se určuje podle platebních služeb poskytnutých poskytovatelem platebních služeb v rámci jednotlivých členských států a pro jednotlivé identifikátory uvedené v čl. 243c odst. 2. Pokud má poskytovatel platebních služeb informace o tom, že určitý příjemce má několik identifikátorů, určí se tento počet pro jednotlivé příjemce.

3. Požadavek stanovený v odstavci 1 se nevztahuje na platební služby poskytované poskytovateli platebních služeb plátce, pokud jde o každou platbu, u níž je alespoň jeden z poskytovatelů platebních služeb příjemce usazen v některém členském státě, jak vyplývá z kódu BIC poskytovatele platebních služeb nebo jakéhokoli jiného identifikačního kódu podniku, který jednoznačně označuje poskytovatele platebních služeb a jeho místo usazení. Poskytovatelé platebních služeb plátce však zahrnou tyto platební služby do výpočtu uvedeného v odstavci 2.

4. Použije-li se požadavek na poskytovatele platebních služeb stanovený v odstavci 1, musí být záznamy:

- a) uchovávány poskytovatelem platebních služeb v elektronické podobě po dobu tří kalendářních let od konce kalendářního roku provedení platby;
- b) v souladu s článkem 24b nařízení (EU) č. 904/2010 zpřístupněny domovskému členskému státu poskytovatele platebních služeb nebo hostitelskému členskému státu, poskytuje-li poskytovatel platebních služeb platební služby v jiných členských státech, než je domovský členský stát.

Článek 243c

1. Pro účely čl. 243b odst. 1 druhého pododstavce, a aniž by byla dotčena ustanovení hlavy V se má za to, že se místo usazení plátce nachází v členském státě odpovídajícím:

- a) identifikátoru IBAN platebního účtu plátce nebo jakémukoli jinému identifikátoru, který jednoznačně označuje plátce a jeho místo usazení, nebo neexistuje-li takový identifikátor,
- b) kódu BIC nebo jakémukoli jinému identifikačnímu kódu podniku, který jednoznačně označuje poskytovatele platebních služeb jednajícího jménem plátce a jeho místo usazení.

2. Pro účely čl. 243b odst. 1 druhého pododstavce se má za to, že se místo usazení příjemce nachází v členském státě, na třetím území, nebo ve třetí zemi odpovídajícím:

- a) identifikátoru IBAN platebního účtu příjemce nebo jakémukoli jinému identifikátoru, který jednoznačně označuje příjemce a jeho místo usazení, nebo neexistuje-li takový identifikátor,
- b) kódu BIC nebo jakémukoli jinému identifikačnímu kódu podniku, který jednoznačně označuje poskytovatele platebních služeb jednajícího jménem příjemce a jeho místo usazení.

Článek 243d

1. Záznamy, které poskytovatelé platebních služeb vedou podle článku 243b, musí obsahovat tyto informace:
 - a) kód BIC či jiný identifikační kód podniku, který jednoznačně označuje poskytovatele platebních služeb;
 - b) jméno nebo obchodní firmu příjemce, jak jsou uvedeny v záznamech poskytovatele platebních služeb;
 - c) jakékoli identifikační číslo pro účely DPH nebo jiné vnitrostátní daňové číslo příjemce, je-li k dispozici;
 - d) IBAN, nebo není-li IBAN k dispozici, jakýkoli jiný identifikátor, který jednoznačně označuje příjemce a jeho místo usazení;
 - e) kód BIC či jiný identifikační kód podniku, který jednoznačně označuje poskytovatele platebních služeb jednajícího jménem příjemce, a jeho místo usazení, pokud příjemce přijímá peněžní prostředky, aniž by měl platební účet;
 - f) adresu příjemce, je-li k dispozici, jak je uvedena v záznamech poskytovatele platebních služeb;
 - g) údaje o přeshraničních platbách uvedených v čl. 243b odst. 1;
 - h) údaje o vrácených platbách, jež jsou jako takové určeny pro přeshraniční platby uvedené v písmeni g).
2. Informace uvedené v odst. 1 písm. g) a h) musí obsahovat tyto podrobnosti:
 - a) datum a čas platby nebo vrácení platby;
 - b) částku a měnu platby nebo vrácené platby;
 - c) členský stát původu platby, kterou obdržel příjemce nebo která byla obdržena jeho jménem, případně členský stát, v němž se platba vrací, a informace použité k určení původu nebo místa určení platby či vrácení platby podle článku 243c;
 - d) jakékoli údaje, které jednoznačně označují platbu;
 - e) případně informace o tom, že k zahájení platby došlo ve fyzických prostorách obchodníka.“

(*) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, o změně směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a o zrušení směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 35).

(**) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 260/2012 ze dne 14. března 2012, kterým se stanoví technické a obchodní požadavky pro úhrady a inkasa v eurech a kterým se mění nařízení (ES) č. 924/2009 (Úř. věst. L 94, 30.3.2012, s. 22).

Článek 2

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 31. prosince 2023. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.

Použijí tyto předpisy ode dne 1. ledna 2024.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 18. ledna 2020.

*Za Radu
předseda
Z. MARIĆ*
